

B e s z á m o l ó

Révfülöp Nagyközség képviselő-testülete 2016. december 12-i ülésére

Tárgy: Az önkormányzati fenntartású Révfülöpi Honismereti Gyűjtemény működése, javaslat az állandó kiállítások felújítására.

Készítette: Miklós Tamás gyűjteménykezelő

Előterjesztő: Kondor Géza polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

A Révfülöpi Honismereti Gyűjtemény (továbbiakban: Gyűjtemény) önkormányzatunk tulajdonában és fenntartásában lévő, szakminisztériumi működési engedéllyel rendelkező helyi muzeális intézmény. Mint minden önkormányzati intézménynek a Gyűjtemény működési kereteit is a hatályos jogszabályok írják elő, tevékenységét és fejlesztési céljait pedig a fenntartó önkormányzati képviselő-testületek értékelik és határozzák meg.

Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete utoljára közel két éve, **2015 februárjában** foglalkozott a Gyűjtemény helyzetével, és hozott egyhangú szavazással határozatot annak, az alapító Benke Lászlóról történő elnevezéséről, a működési engedély módosításáról, és az állandó kiállítás felújításáról szóló koncepció előkészítéséről. (16/2015. (II. 6.) Kt. határozat)

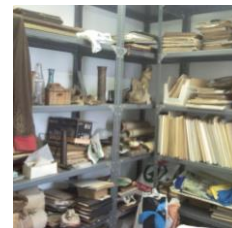
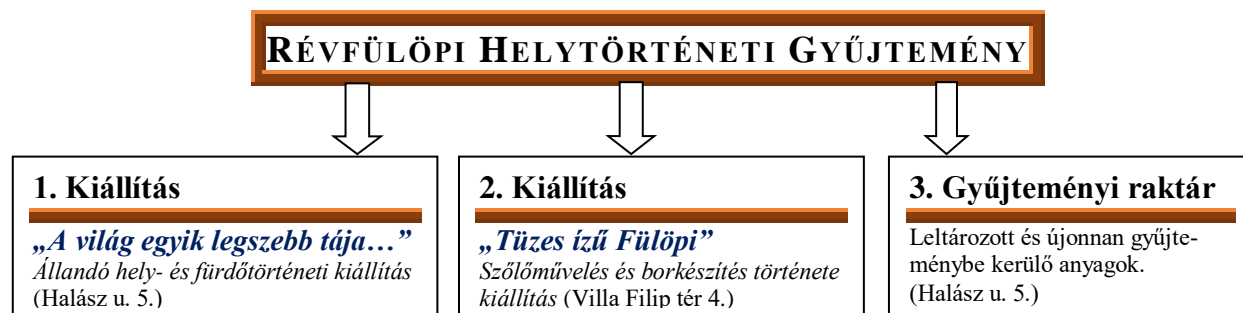
A határozatban foglaltak lényegében nem valósultak meg, mivel a Gyűjtemény és környékének tervezett átalakítási/felújítási folyamata új helyzetet teremtett, és Kondor Géza polgármesterrel egyetértésben a Gyűjtemény átnevezését és kiállításának felújítását halasztva, az infrastrukturális felújítási lehetőségekhez illesztve láttuk logikusnak és célszerűnek megvalósítani.

Időközben MVH-ás és TOP-os pályázati lehetőség kihasználása érdekében 2015 decemberében a PHP Építész Stúdió megbízást kapott a Gyűjtemény és a Galéria épület felújítás, átalakítás engedélyezési terveinek elkészítésére. (154/2015. (XII. 14.) Kt. határozat)...

A Gyűjtemény működik, ahhoz, hogy tartalommal (látványos kiállítással) töltsen meg a megújult infrastruktúrát, hogy pályázni tudjon kiállításai felújítására, újnak a létrehozására még idejében meg kell újítania – a korábbi képviselő-testületi döntés szerint – működési engedélyét.

Mindezek alapján az alábbiakban teljes körűen, de röviden bemutatom a Gyűjtemény helyzetét, működését, és javaslatot teszek annak jövőbeni működésére.

I. Működési struktúra

II. Rövid gyűjteménytörténet

1. A Gyűjtemény jogi helyzete

A *Benke László* nyugalmazott iskolaigazgató által alapított és több mint négy évtizeden keresztül általa gyűjtött és kezelt kultúr-kincs 1991 júliusában, kötelezettségvállalás közérdekű célra címen – ajándékozás útján – került Révfülöpi Nagyközség Önkormányzata kezelésébe.

A helyi képviselő-testület elfogadta a *Révfülöpi Honismereti Gyűjtemény* működtetéséről készült előterjesztést, meghatározta a Gyűjtemény jogi státusának és személyi háttérének rendezését, a gyűjtemény elhelyezési feltételeinek javítását, és más üzemeltetési feladatokat.

Jogi státuszát tekintve a korábbi magángyűjtemény 1992 novemberében kapott minisztériumi működési engedélyt és alakult *Honismereti Gyűjtemény* elnevezéssel (MK/b/81. számon) Révfülöpi Nagyközség muzeális intézményévé.

Az 1998-ban kiadott új „múzeumi” törvény alapján a működési engedélyének felülvizsgálatával párhuzamosan a Képviselő-testület többször is határozatot hozott a Gyűjtemény – az időközben elhunyt ajándékozóról – Benke Lászlóról történő elnevezéséről. Erre azonban máig nem került sor.

2. A Gyűjtemény elhelyezése

A gyűjteménynek, mint intézménynek három „telephelye”, azaz működési helyszíne van. Ezek:

a.) Állandó hely- és fürdőtörténeti kiállítás.	105 m ²	Halász u. 5.
b.) Pincekiállítás.	45 m ²	Villa Filip tér. 4.
c.) Gyűjteményi raktár.	6 m ²	Halász u. 5.

III. A Gyűjtemény működése és tevékenysége

1. A Gyűjtemény gyarapító, nyilvántartó, és megőrző tevékenysége

1.1 Gyűjteménygyarapítás. Benke László által átadott kulturális javak feldolgozása folyamatosan visszamenőleg történik. A leltározás mellett a kurrens anyagok (rendezvények meghívói, plakátjai stb.), valamint archív, Révfülöpi és környékéhez kapcsolódó anyagok felkutatása és a gyűjtemény számára történő begyűjtése is folyik. Számos helyi állandó lakos, és üdülőtulajdonos juttatott el a Gyűjtemény számára anyagokat. Pl.: Dr. Kuncz Elemérné, Benke Olga, Dr. Vértes László, Rácz László, ifj. Szegi János, Hajdú Margit, Virág Barnabás, Jurányi Attila, Horváth József, Bogdán József, Elek Józsefné, Fonay Tibor, Hoffbauer Antal, Kun Ferenc, Müller Márton, Nagy Károlyné, Poór Ferenc (Zánka), Rainer Pál, Papp Istvánné, Stumpf Károlyné, H. Szabó Lajos, Zsifkovics László, Gyurkó László, Kovács György. A pincekiállításához tárgyakat kb. 20 családtól kaptunk, stb.

1.2 Nyilvántartás (leltározottság). A múzeumi törvényben megfogalmazottak alapján, a leltározás formai feltételeinek megfelelően gyűjteményi gyarapodási naplóban, illetve fotó-képeslap leltárkönyvben kerül feldolgozásra és nyilvántartásra a nagyszámú, korábban illetve folyamatosan is gyűjtött tárgyi és dokumentációs anyag. Jelenlegi állapot szerint a Gyűjtemény leltározottság állapota: **1.992 darab muzeális relikvia**. Ezen kívül kb. **2.000 db** leltározatlan, részben listázott tárgy található még a gyűjteményben.

1.3 Megőrzés. A leltározott gyűjteményi javak dossziékban és a Salgó polcrendszeren van elhelyezve. A kb. 6 m²-es, fűtetlen gyűjteményi raktár állapota zsúfolt, a feldolgozói munka végzésére a téli időszakban nincs lehetőség. A tél folyamán +6 C fokot is mértem!

2. A Gyűjtemény feldolgozó tevékenysége

2.1 Gyűjteményi, honismereti jellegű publikációk. E területen a külső szemlélők megítélése szerint rendkívül sikeres a révfülöpi Gyűjtemény. Rendszeresen jelennek meg tudósítások a Gyűjtemény tevékenységéről, az ott szervezett programokról a *Révfülöpi Képek* helyi lapban. A tevékenységének támogatására alakult Révfülöpi Helytörténeti Egyesület *Villa Filip* egyesületi honismereti közlönyében tanulmányok, forrásközlések jelennek meg. A *Révfülöpi Kiskönyvtár*, valamint a *Révfülöpi Honismereti Füzetek* kiadványsorozatok köteteiben is hasznosulnak a muzeális anyagok. Ezen kívül tudományos dolgozatok és forrásközlések jelentek meg az országos és megyei szakfolyóiratokban (Honismeret, Veszprém Megyei Honismereti tanulmányok, Hévíz, stb.), és napilapokban (Napló, Vasárnapi Hírek, stb.)

2.2 A Gyűjtemény kutathatósága. A Gyűjtemény számos esetben állt a bizonyos témákban információt keresők, kutatók rendelkezésére. Összegyűjtöttük a Révfülöpi Fürdő- és Partszépítő Egyesület történetéhez kapcsolódó iratanyagot, Lisziák Elek révfülöpi filmjéhez képanyagot, főiskolások diplomamunkájához, Horváth József révfülöpi versesköteteihez, az MTA Tihanyi Limnológiai Kutatóintézet Könyvtára számára anyagot adtunk. Legutóbb a Veszprémi Laczkó Dezső Múzeum I. világháború története kiállítására kölcsönöztünk műtárgyat, illetve a 2016. évi Révfülöpi „retronaptár” képanyagát állítottuk össze. A kutathatóság előzetes egyeztetés alapján biztosított a gyűjteményben.

3. A Gyűjtemény állandó kiállításai:

3.1 „a világ egyik legszebb tája” Állandó hely- és fürdőtörténelmi kiállítás.

- Megnyitása: **1995. július 29.** (Dr. Müller Róbert)
- Felújítva: **2003. június 14.** (V. Dr. Fodor Zsuzsa)
(Révfülöp 60 éves évfordulóján.)

3.2 „...Tüzes ízű Fülöpi” A szőlőművelés és borkészítés története és emlékei Révfülöpön c. pincekiállítás.

- Megnyitás: **2009. június 25.** (Dr. Lichtneckert András)

A Gyűjteményben **időszaki kamara kiállításokat** is rendeztünk és rendezünk, pl. 1956-os forradalom dokumentumai, Keresztury Dezső dedikált könyvei, Szücs István szobrász, Honismereti Egyesület 20 éve, stb. Jelenleg Siposs Antal zongoraművész, és Czuczor Gergely festő-tanár emlékkiállítását szeretnénk megvalósítani.

4. A Gyűjtemény működési keretei

4.1 Látogathatóság, nyitva tartás, rendezvények

- Nyaranta (június-szeptember): naponta 16.00-22.00 óra között. (Hétfő szünnap!)
- Ősztől tavaszig (október-május): előzetes egyeztetés alapján.

A kiállítások 2014-től ingyenesen látogathatóak! A látogatók adománnyal támogatják a fenntartást. A kiállításokat a nyitvatartási időtartamtól függően kb. 1.600-2.300 fő látogatja meg évente.

Egyedi rendezvények, tárlatvezetések: osztálytalálkozók, nyugdíjasklubok résztvevőinek, március 15-i, október 6-i megemlékezések iskolásoknak, egyesületi közgyűlések, elnökségi megbeszélések, könyvbemutatók, testvér-települési küldöttségek fogadása. 2015-2016-ban megrendezésre került a *Múzeumi Esték a Révfülöpi Helytörténelmi Gyűjteményben* 4 előadásos rendezvénysorozat, amelyet szeretnénk folytatni.

4.2 Személyi ellátottság

- Történész-muzeológus (a jogszabályi előírás szerint). Tiszteletdíj ellenében 2006. október 1-ig, jelenleg társadalmi munkában.
- Teremőr I. (Halász u. 5) Kulturális közfoglalkoztatott 3,5 hónapon át.
- Teremőr II. (Villa Filip tér 4.) (2016-ban augusztusban gyakorlaton lévő diákok tartották nyitva.)

4.3 Ellenőrzés, szakmai felügyelet. 2007 elején a Kulturális Örökség Minisztérium szakfelügyeleti vizsgálatára került sor a Gyűjteményben. Demeter Zsuzsa területi szakfelügyelő, főmuzeológus (Budapesti Történelmi Múzeum) összegzése: „A Révfülöpi Honismereti Gyűjteményben tett vizsgálat alapján az a véleményem, hogy a gyűjtemény egy jól működő, élő gyűjtemény, tervekkel, programokkal. Köszönhető ez mindenekelőtt a szakmai feladatokat ellátó muzeológus munkájának, az önkormányzat támogatásának, és a Honismereti Egyesülettel, valamint a lakossággal való szoros együttműködésnek.”

A vizsgálat javaslatokat is megfogalmazott az önkormányzat felé: a szakmai feladatok ellátására megbízás adni, új raktár kialakítását, az anyag rendezését, számítógépes nyilvántartás megvalósítását...

4.4 Fenntartási költségek

A Gyűjtemény működési költsége nincs elkülönítve az önkormányzat **kb. 28 millió Ft-os** kulturális tevékenységre fordított kiadásában (közművelődés: kb. 22.6 millió; könyvtár kb. 5.2 millió Ft).

A Gyűjteményben fizetett alkalmazott nincs, a nyári teremőri feladatot kulturális közmunkás látja el (azaz önkormányzati bérköltsége nincs), 2016-ban a dologi kiadásokra kb. 30 ezer, a világításra kb. 30 ezer Ft-ot költöttünk. Azaz a Gyűjtemény éves működési költsége jelenleg **kb. 60. ezer Ft!**

5. A Gyűjtemény közönség/média kapcsolatai

A kiállításokról és a gyűjteményben tartott rendezvényekről rendszeresen jelennek meg híradások a helyi és a megyei lapban (Napló), a Villa Filip honismereti közlönyben, az internetes portálokon.

Interneten többezres számú turisztikai programajánló honlapon szerepelnek a Gyűjtemény kiállításai látogatási célként megjelölve. A tárlatainkon többször forgat az MTVA Balatoni Nyár magazinműsor, de a régi MTV 2, az ATV Hazai Turizmus, a Duna TV, a Balaton TV, stb. is készített tudósításokat, és a Magyar Rádió Kossuth adó „Én falum, városom” sorozatában, a Balaton Rádió is bemutatták már Gyűjteményünket. Információink, bemutatkozásunk megtalálhatóak többek között a:

http://www.museum.hu/muzeum/703/Revfulopi_Honismereti_Gyujtemeny

http://www.revfulop.hu/magyar/honismereti_gyujtemeny

<http://revhon.hu/> honlapokon is.

IV. Javaslat a Gyűjtemény további működésére és kiállításának felújítására

Révfülöp turisztikai/vigalmi negyed központja átalakítás, fejlesztés alatt áll. Az ismertetett tervek szerint vagy pályázati támogatással, vagy saját anyagi erőből a térség átalakul, új szabadtéri színpad, térkövezés készül, megújul a régi könyvtár, gyűjtemény, galéria épülete is.

Jelenleg a Gyűjtemény (Halász u. 5.) infrastrukturális állapota rendkívül rossz állapotú. Repedezett falak, omló vakolat (vízelvezetés megoldatlansága, lyukas ereszcatorna), 21 éve (!) készült kiállítási instaláció, fűthetetlen gyűjteményi raktár, stb.

A települési értékörzés és turisztikai programkínálás színvonalas egybefűzése jegyében logikusnak tűnik, hogy egyrészt a közelgő infrastrukturális fejlesztésekkel párhuzamosan oldjuk meg a régóta fennálló fenti problémákat, másrészt előkészítsük az új kiállítások koncepcióját, tématervét, illetve azok megvalósításához kapcsolható szakmai pályázatokon (NKA Közgyűjteményi, stb.) való részvételt. Lehetőségeinktől függően a jövőben látványos turisztikai attrakcióként mutatassuk be vendégeinknek Gyűjteményünk anyagait, új állandó, „*Révfülöp a Káli-medence balatoni kapuja*” fejlődéstörténetét, érdekességeit bemutató kiállításait.

Mindezek érdekében javaslom, hogy a Gyűjtemény korábban már többször jóváhagyott, működési engedélyének megújítására kerüljön sor; a Gyűjtemény neve „*Benke László Honismereti Gyűjtemény*”-re változzon; az új látogatói központ/kiállítói tér tervezése során javaslattételi, véleményezői lehetősége legyen a gyűjteményvezetőnek; a gyűjteményraktár helyére javaslat szülessen; kerüljön a képviselő-testület elé az infrastrukturális fejlesztésekkel összhangban lévő új kiállítási koncepció.

Tisztelt képviselő-testület!

Kérem beszámolómat megvitatni és elfogadni, javaslataikat megfogalmazni, településünk érték-ápoló, fejlesztő munkámat támogatni szíveskedjenek.

Révfülöp, 2016. december 4.

Miklós Tamás
gyűjteménykezelő

Határozati javaslat:

Révfülöp Nagyközség Képviselő-testülete a Révfülöpi Honismereti Gyűjtemény működéséről szóló beszámolót elfogadja. A képviselő-testület ismételten egyetért azzal, hogy a helyi muzeális intézmény – annak létrehozójáról és településnek adományozójáról – Benke Lászlóról legyen elnevezve Benke László Honismereti Gyűjtemény néven, és az ezzel kapcsolatban a működési engedély megújításra kerüljön.

Felelős: Kondor Géza polgármester

Határidő: 2017. június 30.

Képek a Gyűjtemény életéből:

